

Hoogfeest van de geboorte van onze Heer. 24 en 25 december

Toelichting op Kerstmis hoeft niet. Ieder weet wat het feest inhoudt maar toch zoals wij het kennen bestaat het pas sinds de 12de eeuw. Voordien zag men dit feest als een voorbereidende tijd op het Paasfeest. Inhoudelijk klopt dat, maar we blijven bij de traditie want die is niet 'per ongeluk' ontstaan; vreugde over de

deelname van God aan ons mens-zijn is de reden tot blijdschap vanwege het feest. Voor Maria brak de tijd aan van haar moederschap. Kerstmis zo romantisch? Nee, een feest voor wie kiest voor Hem!

Thema: "Vrees niet!"

LEZING uit de profetie van Jesaja (9,1-3.5-6)

Het volk dat in het donker wandelt ziet een groot licht; een licht straalt over hen die wonen in het land van doodse duisternis. Gij hebt hun blijdschap vermeerderd, hun vreugde vergroot. Voor uw aanschijn zijn zij vol vreugde, een vreugde als die om de oogst, als die van mensen die jubelen bij het verdelen van de buit. Want het juk dat zwaar op het volk drukte, de stang op hun schouders, en de stok van hun drijvers, Gij hebt ze stuk gebroken als op de dagen van Midjan. Want een Kind is ons geboren, een Zoon werd ons geschonken; Hem wordt de macht op de schouders gelegd en men noemt Hem Wonderbare Raadsman, Goddelijke Held, Eeuwige Vader, Vredevorst. Een grote macht en een onbepaalde welvaart zullen toevallen aan Davids troon en aan zijn koninkrijk, zodat het gegrondvest zal zijn en stevig gebouwd op recht en gerechtigheid van nu af tot in eeuwigheid. De ijver van de Heer der hemelse machten brengt het tot stand.

LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas (2,1-14)

In die dagen kwam er een besluit van keizer Augustus dat er een volkstelling moest gehouden worden in heel zijn rijk. Deze volkstelling vond plaats eer Quirinius landvoogd van Syrië was. Allen gingen op reis, ieder naar zijn eigen stad, om zich te laten inschrijven. Ook Jozef trok op en omdat hij behoorde tot het huis en geslacht van David, ging hij van Galilea, uit de stad Nazaret naar Judea: naar de stad van David, Betlehem geheten, om zich te laten inschrijven, samen met Maria zijn verloofde die zwanger was. Terwijl zij daar verbleven brak het uur aan waarop zij moeder zou worden; zij

bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Zij wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg. In de omgeving bevonden zich herders die in het open veld gedurende de nacht hun kudde bewaakten. Plotseling stond een engel des Heren voor hen en zij werden omstraald door de glorie des Heren zodat zij door grote vrees werden bevangen. Maar de engel sprak tot hen: "Vreest niet, want zie, ik verkondig u een vreugdevolle boodschap die bestemd is voor heel het volk. Heden is u een Redder geboren, Christus de Heer, in de stad van David. En dit zal voor u een teken zijn: gij zult het pasgeboren kind vinden in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe." Opeens voegde zich bij de engel een hemelse heerschare, zij verheerlijkten God met de woorden: "Eer aan God in den hoge en op aarde vrede onder de mensen in wie Hij welbehagen heeft."

OVERWEGING

Soms, dierbare mensen, heb je in het leven van alledag opeens een reden de pas in te houden. Dat gebeurt als de dingen van de dag er even niet toe doen. Het haalt je uit de sleur van je leven en je beseft opeens dat je ook nog leeft met stille verwachtingen, bv. iets wat ooit was toegezegd of waarop je hoopt. Waar blijft dat allemaal waarvan je ooit droomde?

Het zijn momenten, dierbare mensen, waarop je je dan afvraagt hoe het verder moet, bv. als alles opeens betrekkelijk wordt, als je bv. opeens moet meemaken dat je promotie niet doorgaat, je boventallig bent, ontslagen wordt, of dat je een eenmaal begonnen studie niet blijkt aan te kunnen, of bv. ziek wordt of een relatie stuk gaat. Je beseft dan, dat waarop je rekende nooit werkelijkheid zou worden. Concreet kom je dat nogal 'ns tegen op een leeftijd die midlife crisis wordt genoemd. Je hebt geen keus; je moet gewoon doorleven in de hoop dat uiteindelijk alles goed komt.

Dierbare mensen, aangekomen op de leeftijd van een tiener gebeurt er van alles, – een opeenvolging van voorvallen als een ononderbroken film. Maar toch het is niet onverschillig of je die film mechanisch zonder nadenken opneemt, dan wel dat je ervoor kiest alleen die gebeurtenissen te filmen die je leven opbouwen met gedenktokens bezijden je levensweg.

De adventstijd, begonnen op 3 december, ging daarover, – over verlangen, verwachting, onbevreesd leven door steeds in dingen tekens te zien dat alles goed komt in een soort van blind vertrouwen. De vraag is dan wat het is dat je verwacht, waarop je hoopt. Weet u, dierbare mensen, aan die dingen moet ik altijd denken bij de grote voorvallen waarvan het evangelie verslag doet. Zojuist heb ik u het kerstverhaal voorgelezen. Ieder jaar weer opnieuw roept het je voor de geest een tafe-

reel, dat boeit en al eeuwen sterk spreekt tot de verbeelding. De vraag echter blijft: wat zit er áchter dat verhaal, voor u, voor mij, uw en mijn toekomst, persoonlijk maar ook samen. Het verhaal vertelt over arme ouders met hun pasgeboren baby, afgewezen door een wereld van humbug, zelfoverschatting, arrogantie en drukdoenerij. Zij werden verwezen naar een schaapskooi, parkeer-ruimte voor de rij- en lastdieren van de hotelgasten. Mooi immers, als je maar een plekje hebt voor het kind en zijn ouders, – tot dusver niks aan de hand. Maar de eersten die bij het kind worden geroepen, zijn de herders in het open veld, die het vee in de nacht moesten beschermen tegen roofdieren en veedieven, – het allerminste baantje in de toenmalige samenleving. De evangelist vertelt dat zij als eersten de Messias in het kind herkennen, niet die anderen die in de herberg aan tafel zaten of al in bed lagen.

Dierbare mensen, alleen al het feit, dat de evangelist schrijft over herders die iets hebben beleefd van engelen die begonnen met “Vrees niet!” Hoezo, vrees niet; waar waren ze dan bang voor? Misschien bang dat hun leven nooit echt iets zou worden. Immers al anderhalf duizend jaar was er aan het volk van alles beloofd: uiteindelijk te zullen leven in een land dat zou druipen van melk en honing. Maar wat kwam ervan terecht? Niets, op z'n best een samenleving die vastgelopen was in formalisme en macht. Maar de herders krijgen te horen: Vrees niet, 't komt goed, want ik breng jullie een blijde boodschap. Oh ja? Wat dan? En als bevestiging hoorden de herders muziek met “*Ere zij God in de hoge*”, ... toen moeten zij het hebben begrepen. Ze werden blij en begonnen rond te vertellen wat ze hadden meegemaakt. Voor hen was het begonnen, voor de armsten in de samenleving, voor mensen zonder weer en aanzien.

Dierbare mensen, herkent u al iets? Jaja, – was het allemaal maar zo duidelijk. Welk voorval in uw en mijn leven is een teken aan de weg dat je diepste verlangens en verwachtingen onvergetelijk heeft gemaakt, een kijk op het leven waarvan je blij wordt omdat er niets te vrezen valt.

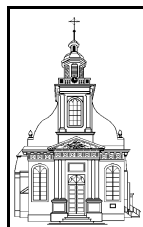
Je kunt dat alleen geloven. Geloof is niet te bewijzen. Het kerstverhaal kan een sprookje zijn, voor kinderen en volwassenen, – een romantisch voorval temidden van alle verhalen rond het moment van de zonnewende, een einde aan de lange nachten en het lengen van de dagen. Mooi, maar dan is het kerstverhaal alleen maar romantiek. Dat is het minste wat je ervan verwachten mag. Maar het kan ook een teken zijn zoals het een teken was voor de herders, die door hun gelovige achtergrond de gebeurtenissen konden duiden en in het kind de voorbode zagen van een nieuwe tijd, – de herders, de armen van geest. Tot hen sprak te engel: “*Vreest niet, want zie, ik*

verkondig u een vreugdevolle boodschap.” “*En dit zal voor u een teken zijn ...*”

Kerstmis, dierbare mensen, kan de dag zijn waarop een mens geëmotioneerd beseft, dat alles in zijn leven waarop hij zijn kaarten had gezet, er niet toe doet. Maar, “*Vrees niet, dit zij u tot teken ...*” Het is dat van het kind, van de arme, zoals de Bergrede zegt: “Zalig de armen van geest,” en niet de multinational, niet Wallstreet, niet de beroemdheid met miljoenen fans, niet de BN-ers, niet de WK van wat ook, niet ... vult u maar in wat u voor de geest komt op het moment dat u niets te vrezen hebt als die massa verlangens van het leven er niet toe doen, dat wil zeggen: zodra er maar één verlangen overblijft als al 't andere door de mand viel.

Dierbare mensen, uiteindelijk is het de vraag: wat is kerstmis voor u? Is het de romantiek van de midwinter, – een folklore in de westerse beschaving, – een mooi verhaal waaromheen een sfeer hangt van liederen in majeure en die na de kerstdagen tegelijk met de kerstboom weer buiten wordt gezet? Of is het een moment van dromen over vrede? Of is het een voorval waarvan u zegt: Ik weet het nog niet zeker, maar ik heb het gevoel, dat het gaat over iets dat blijvend is, iets dat me niet meer wordt afgenomen en dat elke zorg uiteindelijk voorkómt. Dan word je ook gevoelig voor het woord van vandaag: “*Vrees niet, dit zij u tot teken ...*”, – een thema dat zijn inspiratie behoudt tot in lengte van dagen, – een thema van vertrouwen en hoop.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, kerstmis 2017
© Frans E.M.Verhaar pr.